FRÅN SVENSK AVFALLSHANTERING TILL

GLOBAL CIRKULÄR EKONOMI

AVFALL SVERIGE

Svensk avfallshantering ett internationellt föredöme

Långsiktigt kommunalt ansvar, samverkan med näringsliv och akademi samt en stark innovationskraft är byggstenarna för ett av världens mest hållbara och resurseffektiva system för avfallshantering – den svenska avfallshanteringen.

Genom samarbete med Sveriges kommuner samlar Avfall Sverige denna kompetens och för den vidare ut i världen. Arbetet bidrar till att minska utsläpp, stärka lokala samhällen och påskynda den globala omställningen till en cirkulär ekonomi.

Erfarenheterna visar att lokala lösningar kan skapa global klimatnytta, resurseffektivitet och hållbar samhällsutveckling.

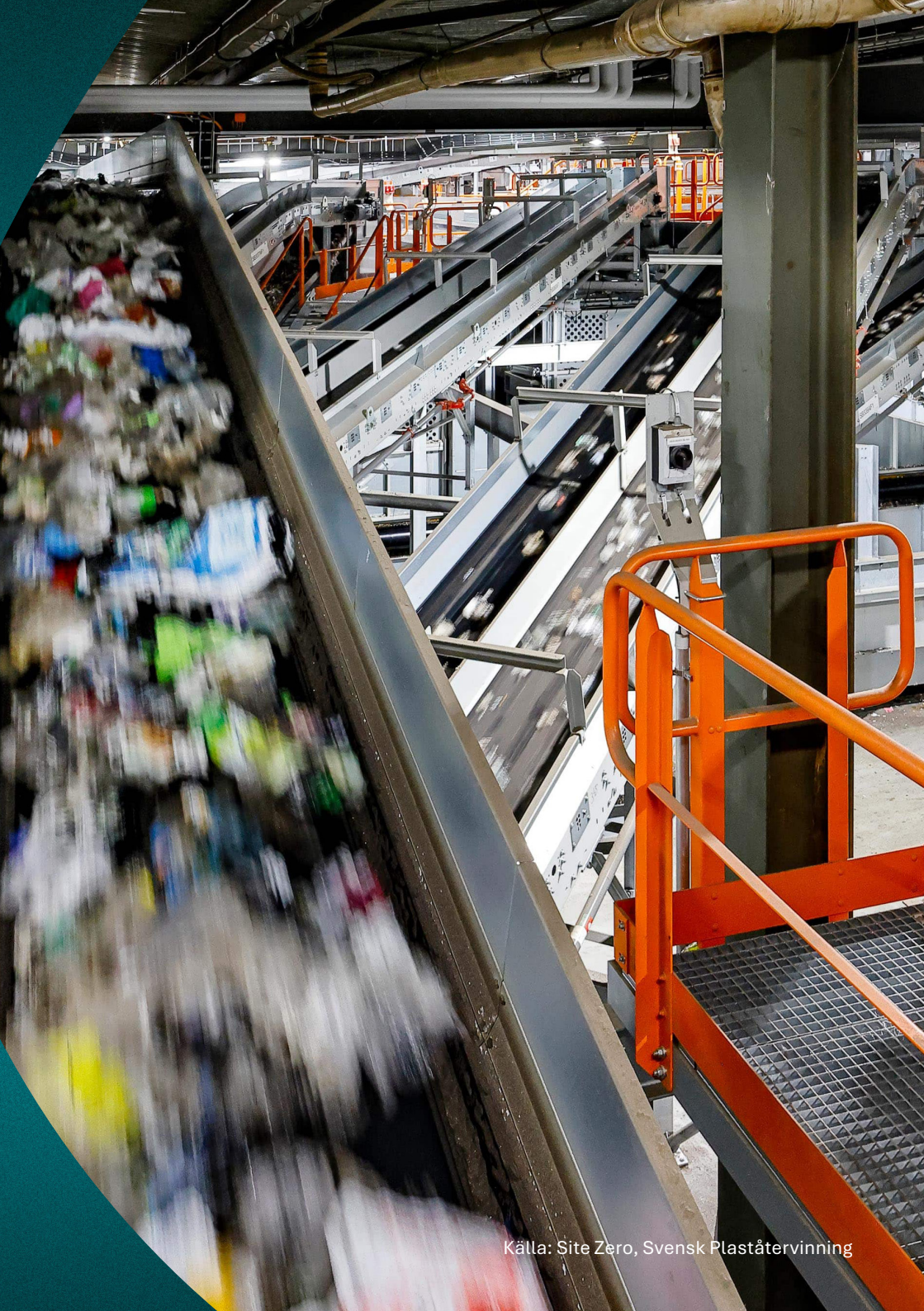

Källa: Site Zero, Svensk Plaståtervinning

Vad vi erbjuder internationellt

Avfall Sverige stödjer utvecklingen från bristfällig och miljöskadlig avfallshantering till hållbara system med tydlig mätbar nytta för miljö, klimat och människors hälsa.

Avfall Sverige bidrar i internationella projekt genom att sprida svenska erfarenheter och beprövade lösningar inom hållbar avfallshantering och cirkulär ekonomi. Fokus ligger på kunskapsöverföring, kapacitetsutveckling och utveckling av lokala system för avfallsförebyggande arbete, insamling, återvinning, biologisk behandling och energiutvinning.

Genom rådgivning, utbildningar, studiebesök, nätverksbyggande och strategiskt stöd hjälper Avfall Sverige kommuner, myndigheter och andra aktörer att utveckla effektiva och långsiktigt hållbara avfallssystem anpassade till lokala förutsättningar. Målet är att bidra till ökad resurseffektivitet, minskad miljö- och klimatpåverkan samt en hållbar samhällsutveckling.

Den internationella verksamheten bidrar också till att stärka Sveriges position internationellt genom att synliggöra svenska hållbara lösningar och erfarenheter. Inom Team Sweden[1] fungerar Avfall Sverige som en samlande aktör som knyter samman kommuner, myndigheter, akademi och näringsliv i internationella samarbeten.

Många av lösningarna är skalbara och kan anpassas efter lokala behov och förutsättningar – från grundläggande avfallshantering till mer avancerade cirkulära system.

”

Vi kombinerar svensk erfarenhet och goda exempel med lokal anpassning.

ERIKA FJELKNER, AVDELNINGSCHEF STRATEGISKA RELATIONER NORDVÄSTRA SKÅNES RENHÅLLNING

1 Team Sweden är en samverkansplattform för offentliga organisationer, myndigheter och företag som främjar handel och investeringar.

Så arbetar vi i praktiken

Avfall Sveriges internationella arbete utgår från ett strukturerat och långsiktigt arbetssätt där lokal förankring är central. Ett typiskt samarbete omfattar flera faser:

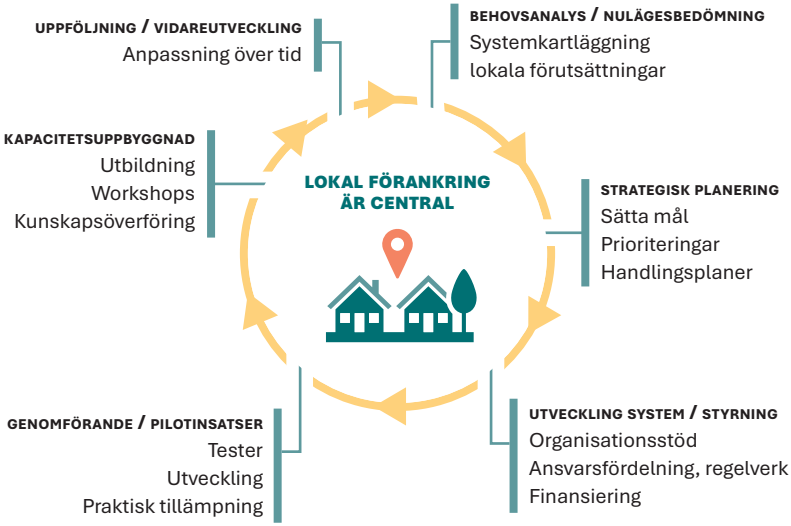

Arbetet sker i nära samverkan med lokala aktörer och bygger på medskapande snarare än färdiga lösningar. Alla lösningar anpassas till lokala ekonomiska, institutionella och kulturella förutsättningar. Avfall Sveriges roll är därför att tillsammans med partners utveckla system som fungerar i den aktuella kontexten och kan bli långsiktigt bärkraftiga.

Detta får våra samarbetspartners

Genom samarbeten med Avfall Sverige får partners tillgång till:

- metoder och verktyg för systemutveckling,
- erfarenhetsbaserad och oberoende rådgivning,
- konkreta analyser och beslutsunderlag,
- stärkt lokal kapacitet för drift och utveckling,
- praktiska lösningar som är testade i verkligheten,
- expertkompetens och erfarenheter inom svenska kommuner.

Mycket resurser dumpas idag osorterat på världens soptippar. Svensk erfarenhet kan bidra till att minska negativa effekter från avfallet och istället skapa värde.

Hållbar avfallshantering som klimatlösning

Globalt genereras mer än 2 miljarder ton hushållsavfall[2] varje år. Utan åtgärder väntas mängden nästan fördubblas till år 2050. Avfallssektorn står för 3–5 procent av de globala växthusgasutsläppen och nästan 20 procent av de mänskligt orsakade metanutsläppen. Illegala och omoderna deponier, öppen förbränning och brister i de övergripande systemen är några av de viktigaste orsakerna. Undermålig avfallshantering är alltså inte bara ett lokalt problem utan en klimatfråga som berör allt och alla.

Nyckeltal – global avfallshantering[3]

Avfallet ökar snabbare än världen hinner hantera det.

- 2,6 miljarder ton avfall genererades globalt 2022.
- Mängden kan öka till 3,8 miljarder ton till 2050.
- Avfallsökningen sker snabbare än utbyggnaden av insamling och behandling.
- En tredjedel hanteras fel; det dumpas eller bränns öppet.

Det är dyrare att inte agera

- Avfallshantering kostar över 250 miljarder USD/år.
- Därtill kommer stora kostnader för hälsa och miljö när avfall inte hanteras på rätt sätt.

”

Ett hållbart avfallssystem är en grundsten i ett starkt samhälle.

TOVA LUSTIG, KVALITET- OCH UTVECKLINGSCHEF AVFALL & ÅTERVINNING SKARABORG

2 Kommunalt fast avfall
3 World Bank, What a Waste 3.0

Sveriges erfarenhet visar hur utsläppen snabbt kan minska genom:

- separat insamling och hantering av biologiskt avfall,
- metanreducerande åtgärder på deponier,
- utveckling av biologisk behandling och återvinning,
- energiåtervinning med avancerad rökgasrening där materialåtervinning inte är möjlig,
- digitalisering, dataanalys och effektiv drift,
- planering och interkommunal samverkan,
- minskade avfallsmängder genom övergång till cirkulära materialflöden.

Dessa aktiviteter bidrar till minskade utsläpp, renare städer, bättre folkhälsa och stärkt lokal ekonomi samt ökad global klimatnytta när metoderna sprids internationellt.

Sveriges internationella arbete bidrar till genomförandet av:

- Parisavtalet
- EU:s klimatramverk och avfallsdirektiv,
- Sveriges klimatlag och nationella klimatmål,
- FN:s globala mål för hållbar utveckling (SDG).

”

Sverige har visat att robusta, cirkulära avfallssystem går att bygga i praktiken. Avfall Sveriges roll är att göra den erfarenheten användbar internationellt, där klimatnyttan är som störst.

TONY CLARK, VD AVFALL SVERIGE

Exempel på konkreta genomslag och samarbeten

Waste Management for Ukraine (WM4U), 2024–2027

Waste Management for Ukraine, WM4U, är ett Sida-finansierat initiativ (Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete) och leds av Avfall Sverige och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Programmet stärker Ukrainas kommunala avfallshantering och stödjer anpassningen till EU:s miljö- och avfallsstandarder.

Arbetet sker på nationell, regional och lokal nivå och implementeras i fyra kommunkluster i Ukraina: Ivano-Frankivsk, Vinnytsia, Lozova och Kremenchuk – som matchas med svenska motsvarigheter, för att testa och implementera hållbara modeller för avfallshantering, mellankommunalt samarbete och lokalt anpassad planering. wm4u.org

---

Shifting to Zero Waste Against Pollution (SWAP), 2025–2030

Shifting to Zero Waste Against Pollution, SWAP, är ett globalt avfallsprojekt inom UNDP:s Zero Waste-erbjudande, finansierat av Global Environment Facility, GEF. Avfall Sverige är en av projektdeltagarna.

Projektet stödjer pilotstäder i fem regioner och arbetar för att minska kemisk förorening och reducera avfall genom hållbar produktion och konsumtion.

Insatserna genomförs i fem städer i fem regioner: Sierra Leone, Turkiet, Uruguay, Tunisien och Kina och är i linje med globala miljömål för hållbar utveckling (SDG) och för att bekämpa föroreningar. zerowastevision.org

---

Waste Reduction and Recycling for Citizens' Health, Georgien (2025–2027)
EU har, i samarbete med ett FN-lett konsortium av internationella organisationer, lanserat ett initiativ för att påskynda Georgiens omställning till en cirkulär ekonomi. Projektet ska bidra till minskade avfallsmängder, ökad återvinning, stärkt grön finansiering och till att öka kunskapen om cirkulär ekonomi inom offentlig sektor, näringsliv och civilsamhälle.

Projektet genomförs av UNDP, UNIDO och Environment Agency Austria (UBA) med expertstöd från Avfall Sverige.

En central del är att stärka systemet för utökat producentansvar (EPR) genom att bygga kapacitet, infrastruktur och verktyg för en rättvis och effektiv omställning.

>> Avfall Sverige samarbetar också med internationella organisationer som ISWA, CEWEP, och European Compost Network.

”

När svensk kommunal expertis möter andra länders utmaningar kan vi utveckla lösningar som stärker kommunernas kapacitet och bidrar till cirkulära flöden. Dessa samarbeten bidrar också till att göra avfallsbranschen och Vafabmiljö ännu mer intressant och attraktiv som arbetsgivare.

GUNNAR WEIRING,
VERKSAMHETSUTVECKLARE VAFABMILJÖ

Tack vare stödet från WM4U och våra svenska partners rör vi oss mot ett rent, modernt och hållbart samhälle. Vi är tacksamma för stödet för att genomföra förändringar. Tillsammans gör vi Lozova till en plats där människor vill leva, utvecklas och vara stolta över framtiden.

SERHII HRANKIN, EKONOMICHEF
LOZOVA KOMMUN I UKRAINA

Genom vårt internationella arbete sprider Avfall Sverige svensk kommunal kompetens och praktisk erfarenhet. Tillsammans med partners bygger vi effektiva och hållbara avfallssystem.

ANDRIK MOLS, CHEF FÖR AVFALL SVERIGES
INTERNATIONELLA ARBETE

Ett hållbart avfallssystem är en grundsten i ett starkt samhälle

Lokal kunskap Global klimatnytta

När deponier stängs minskar utsläppen omedelbart

Sverige visar att cirkulära lösningar fungerar i praktiken

Kapacitets-uppbyggnad är kärnan i hållbar avfallshantering

Hållbar avfallshantering är en viktig men ofta underskattad klimatåtgärd

Med Sveriges erfarenhet och samlade kompetens kan fungerande avfallssystem byggas och bidra till lägre utsläpp, bättre resursanvändning och starkare samhällsutveckling i många länder.

Om Avfall Sverige

Avfall Sverige är kommunernas branschorganisation inom avfallshantering och företräder samtliga 290 kommuner i Sverige. Utöver kommuner och kommunala bolag har Avfall Sverige även associerade medlemmar från näringslivet, som bidrar till utvecklingen av en hållbar avfallshantering.

Sedan 1947 har Avfall Sverige byggt upp stark lokal kompetens och institutionell kapacitet genom projekt, utbildningar och samverkan. Med visionen om en framtid utan avfall driver organisationen utveckling mot förebyggande, återvinning och smartare resursanvändning.

Svensk avfallshantering ligger långt fram i en internationell jämförelse och erfarenheterna kan bidra till utveckling i andra delar av världen. Avfall Sveriges internationella engagemang bygger på att kunskap ska delas även utanför Sveriges gränser.

Avfall Sverige samlar unik kompetens, uppbyggd genom decennier av praktisk erfarenhet, forskning och nära samverkan mellan kommuner. Det handlar inte enbart om teknik, utan om hur man skapar fungerande system med tydlig styrning, ansvarsfördelning, finansiering och medborgarengagemang.

För mer information kontakta:
international@avfallsverige.se

Avfall Sverige | Baltzarsgatan 25 | 211 36 Malmö
040-35 66 00 | info@avfallsverige.se | www.avfallsverige.se